Saya merasa bersimpati kes seperti ini dibicarakan dalam Mahkamah Majistret tempatan akan tetapi merasakan bahawa penilaian harga yang rendah seperti ini boleh jadi sering berlaku.

Akhirnya, atas sebab-sebab yang disebutkan itu saya membuat keputusan bahawa tidak terdapat bidangkuasa untuk mendengar kes ini. Rayuan mestilah dibenarkan dan keputusan dan dikri diketepikan.

Saya tidak perlu menyebut bahawa oleh kerana terdapat tidak ada bidangkuasa, perkara itu tanpa syak lagi ia bukan *Res Judicata* (Perkara yang telah diputuskan dan tidak boleh dibicara semula).

Rayuan dibenarkan dengan bayaran kos. Di bawah Seksyen 49(i)(f) Kanun Acara Sivil saya mengarahkan tuntutan dikembalikan kepada yang menuntut.

Rayuan dibenarkan.

HAJAH SULONG BINTI ABU BAKAR lwn. MAMAT BIN MAT AMIN*

[Mahkamah Tinggi (Whitton H.) Mac 18, 1952]
[Kuala Trenggau – Rayuan Sivil No. 7/1952]

Adat Melayu – Harta Sepencarian – Anggapan orang-orang Melayu kampung di Trengganu bahawa tanah yang diperolehi dalam masa perkahwinan adalah harta sepencarian.

Ini adalah rayuan dari keputusan Pemungut Hasil Tanah dalam penggunaan bidangkuasanya dalam masalah pembahagian harta kecil. Pemungut Hasil Tanah telah memutuskan bahawa oleh kerana sebidang tanah itu telah didaftarkan dengan nama almarhum si mati tanah tersebut tidak boleh dianggap sebagai harta sepencarian. Tanah itu telah diperolehi dalam tempoh perkahwinan si mati dengan isterinya.

Diputuskan: (1) Bahawa dalam keadaan tidak ada keterangan yang menunjukkan bahawa mana-mana tanah yang diperolehi dalam tempoh perkahwinan adalah diperolehi melalui pesaka, boleh dianggap bahawa tanah yang diperolehi dalam masa perkahwinan dengan pasangan yang masih hidup dikira menjadi sepencarian;

(2) tidak terdapat apa-apa di dalam keterangan dalam kes ini untuk menolak anggapan bahawa tanah yang dipertikaikan dalam kes ini adalah harta sepencarian.

Rayuan Sivil

Ishak bin Mohamed Ariff bagi pihak yang merayu.

Maidin bin Mohamed Ibrahim bagi pihak yang menentang rayuan.

Whitton H.: Ini adalah satu rayuan ke atas satu arahan yang dibuat oleh Pemungut Hasil Tanah yang dibuat pada 10hb. Oktober, 1951 dalam penggunaan kuasanya dalam pembahagian harta-benda kecil di bawah seksyen 46, Enakmen Tanah (Cap. 56). Hanya satu alasan yang sebenar bagi rayuan ini iaitu arahan itu bertentangan dengan Circular No. 3, 1941, Penasihat Undang-Undang Trengganu.

Satu salinan surat pekeliling itu telah dikemukakan dalam masa mendengar rayuan. Ia mengandungi nasihat dari Penasihat Undang-Undang Trengganu kepada Pemungut Hasil Tanah dan magistret bahawa, berpandu kepada dua keputusan Mahkamah Agong, mereka dalam pembahagian harta peninggalan seseorang yang mati hendaklah menganggap semua harta yang diperolehi dalam masa perkahwinan simati dengan bekas balu atau duda sebagai harta sepencarian dan separuh bahagiannya hendaklah diberi kepada balu atau duda yang masih hidup sebelum bakinya dibahagi mengikut Hukum Syara'.

Nampaknya tidak ada rekod keputusan-keputusan Mahkamah Agong yang terdapat selepas Penjajahan Jepun. Dalam masa mendengar rayuan ini ada dikemukakan bahawa mahkamah ini tidak terikat dengan satu surat pekeliling seperti ini dan ini adalah memang benar. Akan tetapi adalah menasbah dipertimbangkan sama ada pendekatan kepada perkara itu mengikut nasihat-nasihat surat pekeliling itu dan yang telah biasa dilaksanakan mengikut surat pekeliling itu suatu perkara yang betul di sisi undang-undang. Saya lebih percaya bahawa asas pandangan bagi tujuan surat pekeliling tersebut hanyalah mengikut kaedah undang-undang keterangan yang terdapat dalam seksyen 114, Ordinan Keterangan sekarang. Ia berbunyi:-

"Mahkamah boleh menganggap terdapat mana-mana fakta yang ia fikir boleh berlaku dengan mengambil kira perjalanan biasa kepada kejadian-kejadian tabii, cara perjalanan manusia dan amalan di dalam urusan kerajaan dan swasta, berhubung dengan fakta-fakta bagi kes tertentu".

Pelaksanaan Seksyen ini kepada kes yang dibicarakan, ternyata soal yang harus diputuskan sama ada dengan mengambil kira perjalanan biasa kejadian-kejadian tabii dan sebagainya di Trengganu di kalangan orang-orang Melayu kampung, mahkamah boleh menganggap bahawa mana-

---

* Dialihbahasa dari 4 M.C. 291 oleh Abdullah bin Abu Bakar B.A. (Al-Azhar), LL.M. Sheffield, Pensyarah, Fakulti Undang-Undang, Universiti Malaya.

mana harta yang takalih yang diperolehi oleh suami dan isteri dalam masa perkahwinan adalah "harta sepencarian"? Saya fikir adalah tepat di dalam kebanyakan perkara-perkara harta benda yang takalih yang diperolehi sedemikian ianya diperolehi melalui usaha sama atau sumber sama dari suami dan isteri, akan tetapi di sana terdapat juga beberapa kes di mana tanah itu diperolehi semasa perkahwinan oleh suami ataupun isteri sebagai hasil pesaka; dan atas faktor ini, saya berpendapat bahawa cara penyampaian isi surat pekeliling itu adalah begitu luas sebagai satu nyataan kedudukan undang-undang. Walaupun begitu, saya bersetuju dengan surat pekeliling tersebut tertakluk kepada adanya syarat. Saya berpendapat apabila tidak ada keterangan yang khas menunjukkan bahawa mana-mana tanah yang diperolehi semasa sesuatu perkahwinan adalah diperolehi secara pesaka adalah munasabah jika dianggap bahawa tanah yang diperolehi semasa perkahwinan si mati dengan bekas pasangan yang masih hidup ialah sebagai harta sepencarian. Anggapan seperti itu sebenarnya boleh ditolak dan mestilah dipertimbangkan dalam hubungan kepada fakta-fakta setiap kes. Lagi pun seperti disebut di dalam surat pekeliling itu, anggapan ini hanya timbul apabila seorang itu mengahwini seorang isteri pada masa memperolehi harta benda itu.

Dalam kes ini yang dipertikaikan dari harta benda yang takalih ialah sekeping tanah di Batu Rakit. Pegawai Pemungut Hasil Tanah telah memutuskan bahawa oleh kerana pendaftaran tanah digunakan nama si mati seorang, sementara tanah-tanah lain yang tertentu memakai nama bersama antara dia dengan isteri pertamanya (ibu kepada yang merayu adalah isteri keduanya), "yang mana" seperti yang ia sebut "menunjukkan si mati telah mengetahui apa yang telah ia lakukan", tanah itu adalah sebahagian daripada harta pesakanya. Sungguhpun saya hormati pendapat Pemungut Hasil Tanah saya tidak dapat mempersetujui alasan-alasannya. Adalah tidak dipertikaikan bahawa tanah yang khusus ini adalah diperolehi dalam masa perkahwinan si mati dan ibu kepada yang merayu. Yang menentang rayuan mendakwa bahawa tanah itu dibeli dengan wang keuntungan daripada harta ibunya (isteri pertama) akan tetapi Pemungut Hasil Tanah nampaknya tidak bersetuju dengan hujjah ini. Yang menentang rayuan ada menyebut bahawa isteri kedua sudah pun tua pada masa si mati mengahwininya, jadi ini menunjukkan bahawa ianya sudah tidak boleh mengambil bahagian dalam mencari "harta sepencarian". Yang merayu menolak ini dengan sekuat-kuatnya. Saya sendiri amat ragu jika seorang seperti si mati sanggup berkahwin dengan seorang yang sudah tidak dapat bekerja dan dalam keadaan tidak ada yang bebas dan boleh dipegang dalam perkara ini, keterangan yang bebas dan boleh dipegang dalam perkara ini, saya patut menimbangkan kenyataan yang merayu yang menegakkan bahawa ibunya boleh bekerja kuat adalah besar kemungkinannya. Jika sekiranya kenyataan itu sebagai harta sepencarian boleh berlaku dan saya tidak fikir di sana terdapat keterangan yang boleh diputuskan dengan munasabah sebagai menolak anggapan tersebut. Tidaklah terdapat keterangan yang kuat untuk menyokong tuntutan yang menentang rayuan – satu tuntutan yang amat mudah dibuat – yang mengatakan bahawa tanah tersebut dibeli dengan wang hasil daripada harta benda ibunya.

Tentang sebuah rumah di Tepoh, deposit dalam bank dan barang perhiasan tertentu yang didakwa oleh yang merayu bahawa Pemungut Hasil Tanah sepatutnya memutuskan sebagai "harta sepencarian" saya tidak dapat menimbang sebarang anggapan itu berlaku oleh kerana saya tidak bersedia memutuskan untuk melanjutkan anggapan itu kepada harta boleh beralih. Dalam kes harta boleh beralih, seseorang yang mendakwa mestilah membuktikan dengan keterangan yang jelas pada pendapat saya, bahawa harta itu adalah "harta sepencarian" dan saya tidak dapat memutuskan mengikut keterangan yang ada di hadapannya, Pemungut Hasil Tanah seharusnya memutuskan sebagai terbukti bahawa butir-butir harta ini adalah "harta sepencarian".

Saya mengubah arahan Pemungut Hasil Tanah, dengan mengisytiharkan bahawa tanah yang terdapat dalam K.S.B. 3119 Batu Rakit adalah harta yang diperolehi bersama-sama antara si mati dan balunya Hajah Wook binti Abdullah dan saya mengarahkan Pemungut Hasil Tanah supaya membuat perubahan yang wajar ke atas rekod tanah tersebut berikut dengan keputusan saya. Saya mengesahkan arahan Pemungut Hasil Tanah tentang harta benda yang lain itu. Saya tidak membuat arahan kos belanja di dalam kes ini.

Perintah berikutan.